

Mervärdesskatt

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett antal motioner från allmänna motionstiden hösten 2014 om skattesatser, ideell verksamhet och andra frågor inom mervärdesskatteområdet. Utskottet avstyrker motionerna.

I betänkandet finns tre reservationer (SD, V och KD) och ett särskilt yttrande (V).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Skattesatser	6
Ideella föreningar	12
Andra frågor om mervärdesskatt	18
Reservationer	20
1. Skattesatser, punkt 1 (SD)	20
2. Skattesatser, punkt 1 (V)	21
3. Ideella föreningar, punkt 2 (KD)	22
Särskilt yttrande	24
Ideella föreningar, punkt 2 (V).....	24
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skattesatser

Riksdagen avslår motionerna

- 2014/15:30 av Nina Lundström (FP) yrkande 4,
 2014/15:32 av Nina Lundström (FP) yrkande 1,
 2014/15:193 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4,
 2014/15:277 av Anders Åkesson och Solveig Zander (C),
 2014/15:347 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (M),
 2014/15:600 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP),
 2014/15:853 av Roland Utbult och Lars-Axel Nordell (KD),
 2014/15:909 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
 2014/15:982 av Solveig Zander (C),
 2014/15:1123 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 9,
 2014/15:1227 av Sten Bergheden (M),
 2014/15:1259 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
 2014/15:1378 av Cecilia Magnusson och Ellen Juntti (M),
 2014/15:1648 av Penilla Gunther (KD),
 2014/15:1908 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 5,
 2014/15:2026 av Christian Holm och Åsa Coenraads (M),
 2014/15:2097 av Carina Herrstedt (SD),
 2014/15:2276 av Sofia Fölster (M),
 2014/15:2520 av Anders Forsberg och Runar Filper (SD),
 2014/15:2578 av Jan R Andersson (M),
 2014/15:2916 av Hanna Wigh (SD) yrkandena 1 och 2 samt
 2014/15:2978 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 5.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

2. Ideella föreningar

Riksdagen avslår motionerna

- 2014/15:301 av Cecilia Widegren (M),
 2014/15:306 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7,
 2014/15:1713 av Mikael Oscarsson (KD) och
 2014/15:1903 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3.

Reservation 3 (KD)

3. Andra frågor om mervärdesskatt

Riksdagen avslår motionerna

- 2014/15:188 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M),
 2014/15:1241 av Patrik Jönsson och Josef Fransson (SD) yrkande 1,
 2014/15:2280 av Anti Avsan (M),
 2014/15:2637 av Finn Bengtsson m.fl. (M) och

2014/15:2983 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (M, C, FP, KD)
yrkande 9.

Stockholm den 12 mars 2015

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Leif Jakobsson (S), Niklas Wykman (M), Olof Lavesson (M), Anna Hagwall (SD), Maria Plass (M), Hannah Bergstedt (S), Rasmus Ling (MP), Helena Bouveng (M), Adnan Dibrani (S), David Lång (SD), Mats Persson (FP), Daniel Sestrajcic (V), Aron Modig (KD), Patrik Lundqvist (S), Erik Ezelius (S) och Jörgen Hellman (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I det följande behandlar skatteutskottet allmänna motionsyrkanden inom mervärdesskatteområdet. Motsvarande motioner behandlades under förra riksmötet i betänkande 2013/14:SkU18. Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag i bilagan.

Utskottets överväganden

Skattesatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ändrade skattesatser på mervärdesskatteområdet.

Jämför reservationerna 1 (SD) och 2 (V).

Bakgrund

Mervärdesskatt ska betalas till staten vid sådan omsättning inom landet av varor och tjänster som är skattepliktig och som görs i en yrkesmässig verksamhet. Mervärdesskatt ska också betalas vid skattepliktiga gemenskapsinterna förvärv och vid import. Mervärdesskattesatsen anges som en påläggsprocent, dvs. procentsatsen används för att räkna ut ett pålägg på beskattningsunderlaget före mervärdesskatt.

Huvudregeln är att mervärdesskatt tas ut med 25 procent. Härutöver finns det två reducerade skattesatser, 12 procent och 6 procent.

De reducerade skattesatserna har följande tillämpningsområden:

- 12 procent: Livsmedel, hotellrums- och campinguthyrning, konstnärs försäljning av egna konstverk, import av konstverk, samlarföremål och antikviteter. Sedan den 1 januari 2012 tillämpas denna skattesats även på restaurang och cateringtjänster.
- 6 procent: Dagstidningar, tidskrifter och böcker, entré till konserter, biograf, teater-, opera- och balettföreställningar, djurparker, persontransporter, viss biblioteksverksamhet, viss museiverksamhet, upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, rätt till ljud- och bildupptagning och idrottsområdet.

Artiklarna 93–105 i mervärdesskattedirektivet 2006/112/EG behandlar skattesatser. Av artiklarna 96–103 framgår vilka nivåer som gäller. I artikel 97 anges att grundskattesatsen inte får vara lägre än 15 procent och i artikel 98 att medlemsstaterna får tillämpa en eller två reducerade skattesatser, som enligt artikel 99 inte får vara lägre än 5 procent. Vilka omsättningar av varor och tjänster som reducerade skattesatser får tillämpas på framgår av bilaga III till mervärdesskattedirektivet.

Efter ett tillkännagivande från riksdagen våren 2002 (bet. 2001/02:SkU18, rskr. 2001/02:199) tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet – Mervärdesskattesatsutredningen (dir. 2002:141). Utredningen lämnade i juni 2005 delbetänkandet Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? (SOU 2005:57)

med en rekommendation om att de nuvarande tre olika mervärdesskattesatserna 25, 12 och 6 procent ersätts med en enda enhetlig skattesats, som beräknas till 21,7 procent. I sitt slutbetänkande På väg mot en enhetlig mervärdesskatt (SOU 2006:90) presenterade Mervärdesskattesatsutredningen förslag om livsmedelsmomsen och ett antal korrigeringar av gränsdragningar m.m. inom ramen för dagens differentierade skattesatser. Som en följd av dessa förslag skulle också en sänkning av normalskattesatsen möjliggöras. Mervärdesskattesatsutredningens slutbetänkande har inte remissbehandlats.

Inom EU har frågan om vilka varor och tjänster som bör kunna omfattas av reducerad skattesats diskuterats under många år. Efter en överenskommelse under våren 2009 är det numera möjligt för de medlemsstater som så önskar att införa reducerad mervärdesskattesats för vissa tjänster (utöver vad som tidigare var möjligt). Dessa tjänster är

1. renovering och reparation av privata bostäder
2. fönsterputsning och städning i privata hushåll
3. restaurang- och cateringtjänster, varvid tillhandahållande av (alkoholhaltiga och/eller alkoholfria) drycker får undantas
4. mindre reparationer av cyklar, skor och lädervaror samt kläder och hushållslinne (inbegripet lagning och ändring)
5. hemtjänster såsom hemhjälp och vård av barn, gamla, sjuka eller personer med funktionsnedsättning
6. frisörverksamhet.

På EU-nivå presenterade kommissionen den 6 december 2011 sitt meddelande Om mervärdesskattens framtid – Mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden (KOM(2011) 851). Meddelandet innehåller allmänna slutsatser från samrådet om grönboken om det framtida mervärdesskattesystemet. I fråga om skattesatser sägs följande på s. 11:

Granskning av skattesatser

Flera berörda parter påpekade att skillnaderna mellan olika mervärdesskattesatser leder till ytterligare kostnader för efterlevnad. I den ekonomiska bedömningen redovisas en uppskattning av den effekten. Enligt bedömningen kunde en minskning med 50 procent av skillnaderna mellan de olika medlemsstaternas mervärdesskattesatser leda till en ökning på 9,8 procent av den EU-interna handeln och en ökning av BNP på 1,1 procent. Samtidigt påpekades emellertid att de siffrorna kan vara tilltagna i överkant.

Den ekonomiska bedömningen bekräftade också synpunkten som redan framförts i tidigare ekonomiska studier att användningen av reducerade skattesatser ofta inte är det lämpligaste instrumentet för att nå politiska mål, framför allt inte när det gäller att garantera en omfördelning till fattigare hushåll eller uppmuntra förbrukningen av en vara som betraktas som socialt önskvärd.

De berörda parter som drar nytta av sänkta skattesatser pekar på dessa skäl för att motivera nuvarande sänkta skattesatser eller till och med för att

utöka dem till att omfatta framför allt miljövänliga produkter. Frågan om likabehandling av produkter som är tillgängliga i både traditionella format och online väckte kraftiga reaktioner under det offentliga samrådet. De frågorna behöver besvaras.

Det kan vara värt att påpeka att redan den nuvarande tillämpningen av reducerade skattesatser innebär betydande subventioner. Omfattningen varierar kraftigt mellan olika medlemsstater beroende på hur de reducerade skattesatserna tillämpas. Enligt den ekonomiska bedömningen utgjorde dessa subventioner mellan 8,2 procent och 53,3 procent av mervärdesskatteinkomsterna i ett urval av nio medlemsstater. Om de reducerade skattesatserna avskaffades skulle normalskattesatsen teoretiskt sett kunna sänkas med mellan 1,9 och 7,5 procentenheter.

Tillämpning av normalskattesatsen utgör fortfarande grundprincipen och mervärdesskattedirektivet tvingar inte medlemsstaterna att tillämpa reducerade skattesatser. Medlemsstaterna har därför huvudsavaret för att i så stor utsträckning som möjligt begränsa tillämpningen av sådana skattesatser i de fall där de medför en omotiverad skattelättnad. Den nuvarande ekonomiska och finansiella miljön, som kräver en kraftfull skattebaserad förstärkning av de nationella budgetarna, är ytterligare ett skäl till att minska användningen av reducerade skattesatser jämfört med att höja normalskattesatserna. Man bör emellertid inte bortse från de potentiella fördelarna med en begränsad användning av reducerade skattesatser, under förutsättning att de fastställs och tillämpas förnuftigt.

Det finns därför ett antal faktorer som motiverar en granskning av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur. Kommissionen anser att en sådan granskning bör bygga på en grundlig konsekvensbedömning som omfattar alla aspekter och som bygger på följande riktlinjer:

- Avskaffande av de reducerade skattesatser som försvårar en korrekt funktion av den inre marknaden. Reducerade skattesatser som har varit motiverade tidigare kan ha en snedvridande effekt i dag på grund av en förändrad ekonomisk, affärsmässig och rättslig miljö.
- Avskaffande av reducerade skattesatser för varor och tjänster vars konsumtion motverkas av andra delar av EU:s politik. Detta kunde framför allt gälla varor och tjänster som är skadliga för miljö, hälsa och välfärd.
- Liknande varor och tjänster bör omfattas av samma mervärdesskattesats och de tekniska framstegen bör beaktas i sammanhanget, så att frågan om konvergens mellan onlinemiljön och den fysiska miljön uppmärksammas.

(11) Kommissionen förespråkar en återhållsam användning av reducerade skattesatser för att öka mervärdesskattesystemets effektivitet. Kommissionen kommer under 2012 att inleda en undersökning av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur enligt ovanstående riktlinjer. Därefter kommer den att lägga fram förslag enligt samma principer efter omfattande samråd med berörda parter och medlemsstater före utgången av 2013.

Något förslag har ännu inte lagts fram av kommissionen.

Riksdagen antog hösten 2011 regeringens förslag (bet. 2011/12:FiU1) och sänkte skattesatsen för omsättning av restaurang- och cateringtjänster till 12 procent från den 1 januari 2012.

I ett flertal motioner föreslås sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya grupper av varor och tjänster.

Motionerna

Turism, besöksnäringar och gästhamnar m.m.

I motion 2014/15:32 av Nina Lundström (FP) yrkande 1 föreslås en översyn av mervärdesskattesatserna för olika aktiviteter relaterade till turism för att möjliggöra och underlätta natur- och jaktturism.

I motion 2014/15:347 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (båda M) föreslås en översyn av villkorsskillnaderna i fråga om mervärdesskattningen av camping- och gästhamnsnäringen.

I motion 2014/15:600 av Lars Tysklind och Said Abdu (båda FP) föreslås en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen.

I kommittémotion 2014/15:1123 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 9 föreslås en harmonisering av de differentierade momssatserna inom olika turistnäringar.

I motion 2014/15:1227 av Sten Bergheden (M) yrkande 2 föreslås en lägre och mer enhetlig momssats inom turistnäringen.

I motion 2014/15:1259 av Sten Bergheden (M) föreslås att möjligheterna för en sänkt och mer enhetlig turistmoms ska ses över.

I motion 2014/15:1378 Cecilia Magnusson och Ellen Juntti (båda M) anförs att en harmonisering av mervärdesskatten för hela kultur- och friluftssektorn skulle vara bra för folkhälsan och skapa fler arbeten särskilt utanför storstäderna. Momssatserna inom kultur- och friluftssektorn bör ses över.

I motion 2014/15:1648 av Penilla Gunther (KD) föreslås att momsens ska förenklas så långt som möjligt för att stimulera till ytterligare tillväxt. Momssatserna inom både turismen och mötesindustrin bör harmoniseras.

I motion 2014/15:2578 av Jan R Andersson (M) föreslås att regeringen ser över möjligheten att sänka momsens på gästhamnsbesök till 12 procent för att undvika att otydliga och snäva regler uppmuntrar till fusk, underlätta för utövarna, öka lönsamheten samt likställa momssatsen för allt kommersiellt boende.

Moms på kulturområdet och vid danstillställningar

I motion 2014/15:277 av Anders Åkesson och Solveig Zander (båda C) föreslås att momsensnivån för musikverksamhet ska vara densamma vare sig åhörarna/publiken dansar till musiken eller inte. En översyn av mervärdesskatten på dans bör göras.

I motion 2014/15:853 av Roland Utbult och Lars-Axel Nordell (båda KD) föreslås att regeringen ser över mervärdesskattesatserna på kulturområdet för att få en enhetlig kultur moms.

I motion 2014/15:909 av Camilla Waltersson Grönvall (M) föreslås att regeringen ska se över möjligheten att harmonisera mervärdesskattelagstiftningen på ett sådant sätt att en enhetlig momssats kan tillämpas både i fråga om dansbandsunderhållning och för en konsert som i dag räknas som kultur.

I motion 2014/15:2097 av Carina Herrstedt (SD) föreslås att dansbandsmomsen ska sänkas från 25 procent till 6 procent och bli likvärdig med övriga dans-, idrotts- och kulturupplevelser.

I motion 2014/15:2520 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) föreslås att enhetlighet skapas mellan olika musikgenrer, att likartade företeelser inom besöksnäringen likställs och att det görs en översyn av de olika mervärdesskattesatserna.

E-böcker och digitala medier

I partimotion 2014/15:193 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 föreslås att momsen för e-böcker sänks för att ytterligare stimulera läsandet bland såväl unga som gamla och öka tillgängligheten till e-böcker. Regeringen bör aktivt verka inom EU för att möjliggöra att momsen på e-böcker sänks. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I motion 2014/15:2026 av Christian Holm och Åsa Coenraads (båda M) föreslås en översyn av möjligheten för Sverige att verka för ett enhetligt moms-system för digitala och tryckta medier.

I motion 2014/15:2276 av Sofia Fölster (M) föreslås att både e-böcker och datorspel räknas in bland de varor och tjänster som omfattas av den lägre momssatsen om 6 procent.

Övrigt

I motion 2014/15:30 av Nina Lundström (FP) yrkande 4 föreslås för att skapa nya förutsättningar för att förvalta hyresbostäder att en låg moms tas ut på hyran och att fastighetsägaren medges avdragsrätt för ingående moms.

I motion 2014/15:982 av Solveig Zander (C) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att en utredning bör studera om en högre momssats på godis och läsk skulle stärka folkhälsan och motverka att barn blev överviktiga.

I partimotion 2014/15:1908 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 5 föreslås att fler vägar in på arbetsmarknaden för den med liten erfarenhet skapas – inte färre. Riksdagen måste enligt motionärerna säga nej till krav på höjd restaurangmoms.

I motion 2014/15:2916 av Hanna Wigh (SD) föreslås slopad moms på djursjukvård eller åtminstone sänkt moms, vilket skulle leda till att djurägare i högre utsträckning skulle ha möjlighet att söka vård för sitt djur. I motionsyrkande 1 anförs att en utredning bör tillsättas för att utreda och utvärdera effekten av moms på djursjukvård och lämna förslag på lämplig nivå för att säkerställa ett gott djurskydd. I yrkande 2 anförs att målet ska vara en återställd momsbefriad djursjukvård.

I kommittémotion 2014/15:2978 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 5 föreslås att second hand-marknaden blir momsbefriad för varor av mindre värde, såsom kläder och möbler. Ett avskaffande av momsen på second hand skulle öka lönsamheten och innebära mer enhetliga regler eftersom den ideella sektorn, som ofta bedriver second hand-försäljning, redan är momsbefriad.

Utskottets ställningstagande

I ett flertal av de behandlade motionerna föreslås sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya kategorier av varor och tjänster. Diskussioner om denna sorts frågor är av en ständigt pågående karaktär.

Skattesatsen på e-böcker och digitala publikationer jämförd med andra medier tas upp i flera motioner. Utskottet har redan tidigare, senast i föregående års betänkande om mervärdesskatt (2013/14:SkU18) uttryckt att det ur svensk synvinkel är angeläget att lika produkter behandlas lika. När det t.ex. gäller frågan om momsats för e-böcker har Sverige påtalat detta både vid olika mötestillfällen med övriga medlemsländer i EU och vid enskilda möten med EU-kommissionen.

I sitt utlåtande över grönboken om mervärdesskattens framtid (2010/11:SkU25), som överlämnats till kommissionen, sa skatteutskottet följande om skattesatser (s. 11):

Det utskottet anfört innebär att det finns goda skäl att sträva efter ett system med så få undantag (från skatteplikt) och så få områden med reducerade skattesatser som möjligt. Samtidigt kan önskemålen om enkla och lättillämpade skatteregler inte ses isolerat utan måste hela tiden vägas mot andra samhällseliga behov. Det måste finnas en möjlighet till flexibilitet för medlemsstaterna. Det kan finnas starka skäl för att i vissa sammanhang tillåta reducerade skattesatser för att kunna påverka konsumtion och sysselsättning. Enligt utskottets mening måste hänsyn också tas till politiska önskemål i medlemsstaterna om att kunna tillämpa låga reducerade skattesatser, bl.a. av sociala skäl. Lika nationella undantag och avvikelser bör dock löpande utvärderas för att motverka eventuell konkurrenssnedvridning, ökad komplexitet och administrativa bördor samt för att utvärdera om den förväntade effekten uppnåtts.

Utskottet sa vidare (s. 12–13):

Mervärdesskattesystemet har hamnat i otakt med den tekniska och ekonomiska utvecklingen där man noterar en ökande användning av ny teknik och en ökad inriktning på tjänster. Utskottet ser implementeringen av det framtida mervärdesskattesystemet som ett bra tillfälle för kommissionen att öppna upp för det digitala samhällets möjligheter. Framtidens mervärdesskattesystem måste behandla gränsoverskridande transaktioner via t.ex. mobiltelefoni och Internet på ett enkelt och effektivt sätt. Med ett enklare och effektivare system främjar vi internetekonomins tillväxt och framtidens jobb.

När det gäller marknaden för böcker, tidningar och tidskrifter är det i dag möjligt att tillämpa en reducerad skattesats på tryckta böcker i alla format samt ljudböcker och e-böcker i form av cd-skivor. Detsamma gäller för tryckta tidningar och tidskrifter. Digitala böcker, dvs. e-böcker och nedladdningsbara ljudböcker (ljud), omfattas dock inte av möjligheten till lågmoms. För dessa produkter samt för tidningar och tidskrifter som levereras online måste varje medlemsland inom EU tillämpa sitt lands normalskattesats. Utskottet anser att det inom yttrandefrihetsområdet är särskilt viktigt att samma mervärdesskattesats kan tillämpas på produkter som finns både i traditionella sammanhang och i en digital miljö. Det är innehållet som ska vara avgörande och inte publiceringsformatet eller distributionsformen. Ett sådant synsätt ligger också i linje med den digitala agendan för Europa där konvergens förordas mellan den fysiska världen

och världen online, även i fråga om skatter (KOM(2010) 245, En digital agenda för Europa).

I två domar (C-479/13 och C502/13) så sent som den 5 mars 2015 har EU-domstolen dock slagit fast att e-böcker inte täcks av den möjlighet till lågmoms på böcker som finns i bilaga III till momsdirektivet. Detta innebär att Sverige måste arbeta för en förändring av momsdirektivet på annat sätt.

Utskottet vill lyfta fram det faktum att det länge har varit känt att kommissionen håller på med en omfattande översyn av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur. Det förslag som har aviserats har dock ännu inte presenterats.

Även om gränsdragningar mellan områden som behandlas olika, beroende på utgångspunkt, kan förefalla ge upphov till ibland svårförklarade skillnader i behandling, t.ex. gränsdragningen mellan campingverksamhet och uthyrning av gästhamnsplatser, vill utskottet i dag inte föreslå några förändrade regler. I synnerhet inte när det enbart rör sig om sänkningar av momsskattesatserna för berörda områden, dvs. ofinansierade skattesänkningar vars jobbeffekter skulle bli ytterst kostsamma och som vi i det nuvarande statsfinansiella läget inte har ekonomiskt utrymme för. Utskottet ser mot bakgrund av det ovanstående fortfarande inte någon anledning att rikta något tillkännagivande till regeringen om någon ytterligare förändring av mervärdesskattestrukturen.

Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om den ideella sektorns mervärdesbeskattning.

Jämför reservation 3 (KD) och särskilt yttrande (V).

Bakgrund

Allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund som bedriver verksamhet som de inte behöver betala inkomstskatt för enligt inkomstskattelagen ska enligt dagens regler i 4 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:20), förkortad ML, inte heller betala någon mervärdesskatt för omsättningar som görs i denna verksamhet. Sådana allmännyttiga ideella föreningar som är befriade från inkomstskatt och mervärdesskatt saknar – liksom privatpersoner – möjlighet att dra av mervärdesskatten på sina inköp. Mervärdesskatteutredningen har redan i betänkandet Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv (SOU 2002:74) funnit att det generella undantaget från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och trossamfund som finns i Sverige inte är förenligt med EG-rätten och måste tas bort.

EU-kommissionen har också i en formell underrättelse till Sverige uppmärksammat att de svenska mervärdesskattereglerna för allmännyttiga

ideella föreningar och registrerade trossamfund inte synes överensstämma med EG:s mervärdesskattedirektiv.

Motionerna

I motion 2014/15:301 av Cecilia Widegren (M) anförs att ideella second hand-butiker som bedriver olika former av social och humanitär verksamhet fyller flera viktiga funktioner i vårt samhälle. Verksamheten baseras på att gåvor från allmänheten skänks till organisationen. Dessa gåvor går sedan direkt eller indirekt till social och humanitär välgörenhet. Vissa gåvor som möbler, husgeråd och kläder destinerar till försäljning i många second hand-butiker runt om i landet, vars överskott går till välgörande ändamål. Enligt motionären är det orimligt att samma varor som det redan betalats moms för vid första inköpstillfället innan de skänks till en second hand-butik ska momsbeläggas igen. Momsreglerna för dessa second hand-butiker bör ses över.

I motion 2014/15:306 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7 anförs att hästnäringen förstås påverkas av politiska beslut. Det är viktigt att beslut inte missgynnar den. Aktuellt för närvarande är att den momsbefrielse som ideella föreningar hittills haft kan komma att förändras eftersom reglerna ska vara lika över hela EU. Om reglerna ändras måste ambitionen enligt motionären vara att näringen ska kompenseras. Ändrade regler för mervärdesbeskattningen får inte leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras.

I motion 2014/15:1713 av Mikael Oscarsson (KD) anförs att den ideella sektorn står för viktiga verksamheter i Sverige som det finns anledning att försvara. Den ideella sektorn i Sverige tar ett stort samhällsansvar och bidrar till en berikande mångfald. De ideella föreningarna är så viktiga att regeringen bör avstå från att stödja överenskommelser om andra förändringar av moms-systemet om undantagen inte tydliggörs på ett sådant sätt att föreningarna även i fortsättningen kan undantas från att registrera sig för och betala moms.

I partimotion 2014/15:1903 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 anförs att om de ideella organisationerna skulle tvingas betala 25 procent moms hotas deras sociala hjälpverksamhet. Detta är en utveckling som motionärerna vill förhindra. Momsbefrielse för föreningar och samfund måste enligt dem värnas.

Utskottets ställningstagande

Beskattningen av de ideella föreningarna och särskilt second hand-försäljning som bedrivs av vissa av dessa föreningar har uppmärksammats mycket på senare tid. Detta har till stor del sin grund i Skatteverkets ställningstagande i denna fråga som presenterades hösten 2014.

Skatteverket säger bl.a. i sitt ställningstagande Second hand-försäljning av ideell förening eller registrerat trossamfund (2014-09-17, dnr 131 92444-14/111) följande:

Second hand-försäljning som bedrivs av allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund kan jämföras med sådana basarer och loppmarknader som enligt förarbetena till inkomstskattereglerna är verksamheter som av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete och som undantas från beskattning. Förutsättningen är att second hand-försäljningen inte bedrivs i direkt konkurrens med den kommersiella second hand-branschen. En allmännyttig ideell förening eller registrerat trossamfund som säljer second hand-varor i sådan omfattning att de är skattskyldiga till inkomstskatt är också skattskyldiga till mervärdesskatt för sin försäljning. Beskattningsunderlaget för mervärdesskatt är ersättningen, alltså hela försäljningspriset för varorna, minskat med mervärdesskatt.

4 Bedömning

4.1 Näringsverksamhet

En allmännyttig förening som bedriver second hand-försäljning med viss regelmässighet, även begränsad sådan, bör anses bedriva näringsverksamhet (13 kap. 1 § IL). Därmed aktualiseras frågan om skattskyldighet för inkomst från second hand-verksamheten.

4.1.1 Hävdvunnen finansieringskälla

Allmännyttiga föreningars second hand-försäljning av skänkta föremål kan ske i olika typer av lokaler, på olika ställen och på olika sätt. Syftet med verksamheten är densamma, att finansiera föreningarnas ändamålsenliga allmännyttiga verksamhet.

Det är allmänt känt att second hand-verksamhet numera bedrivs rent kommersiellt av många olika typer av näringsidkare. Om en allmännyttig förening bedriver en second hand-försäljning på liknande sätt så bör detta anses ske direkt i konkurrens med den kommersiella handeln. Sådan försäljningsverksamhet är enligt Skatteverkets uppfattning inte en hävdvunnen finansieringskälla.

Skatteverkets uppfattning är att en second hand-verksamhet som bedrivs i en butik som inte håller öppet mer än 24 timmar i veckan med till klart övervägande del ideellt arbetande personal kan jämföras med regelbundet anordnade basarer eller loppmarknader. Sådan second hand-försäljning ska anses vara verksamhet som av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete.

I de fall en allmännyttig förening bedriver second hand-försäljning i flera geografiskt åtskilda butiker så bör dessa normalt bedömas var för sig.

4.2 Anskaffningsvärde

Skänkta föremål till ideella föreningar i form av tillgångar som ska säljas vidare av föreningen (lagertillgångar) ska redovisningsmässigt och enligt Skatteverkets uppfattning skattemässigt värderas till nettoförsäljningsvärdet vid förvärvstidpunkten. Se Skatteverkets ställningstagande Hur beskattas gåvor till ideella föreningar och registrerade trossamfund i form av lös egendom som ska säljas vidare, exempelvis via second hand-butiker? (dnr 131 514551-14/111).

4.3 Mervärdesskattekonsekvenser

Mot bakgrund av bestämmelsen i 4 kap. 8 § ML får bedömningen av om försäljningen är hävdvunnen eller inte direkt betydelse för frågan om mervärdesskatt ska utgå på försäljningen. Om second hand-försäljningen inte undantas från inkomstskatt utgör den ekonomisk verksamhet och blir föremål för mervärdesskatt. Vid stadigvarande butiksförsäljning som kan undantränga normal kommersiell varuhandel kan inte skattefriheten i artikel 132.1 o) i mervärdesskattedirektivet medges. Således finns inte

något tillämpligt undantag för sådan second hand-försäljning som bedrivs på sådant sätt att skattskyldighet till inkomstskatt uppkommer för försäljningen.

Beräkningen av beskattningsunderlaget för mervärdesskatt avviker från den beräkning av skattepliktig vinst som görs vid inkomstbeskattningen, se Skatteverkets ställningstagande Hur beskattas gåvor till ideella föreningar och registrerade trossamfund i form av lös egendom som ska säljas vidare, exempelvis via second hand-butiker? (dnr 131 514551-14/111).

Beskattningsunderlaget för mervärdesskatt är ersättningen, alltså hela försäljningspriset för varorna, minskat med mervärdesskatt.

Skatteverket uppmanade i ett pressmeddelande den 3 februari 2015 föreningar med omfattande second hand-försäljning att momsregistrera sig. Skatteverket sa där att reglerna om beskattning av ideella föreningars secondhand-försäljning har klargjorts genom en dom i Högsta förvaltningsdomstolen. Skatteverket uppmanar därför de föreningar som är skyldiga att redovisa moms att momsregistrera sig så snart som möjligt och framhåller att det är mycket olyckligt om en förening omedvetet bygger upp en momsskuld som man senare får svårt att hantera.

Finansminister Magdalena Andersson har besvarat flera skriftliga frågor om de ideella föreningarnas beskattning. Av svaren framgår bl.a. följande:

Fråga 2014/15:125 av Patrik Lundqvist (S)

Jag vill inledningsvis vara tydlig med att den ideella sektorns värdefulla verksamhet måste främjas och att fortsatt momsbefrielse för ideella föreningar i princip ska gälla. Min utgångspunkt är att säkerställa att det finns goda förutsättningar för en stark ideell sektor.

Vid inkomstbeskattningen är en ideell förening som uppfyller vissa krav – en allmännyttig ideell förening – inte skattskyldig för inkomster som till huvudsaklig del kommer från verksamhet som av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete. För sådana inkomster ska inte heller mervärdesskatt betalas.

Frågan berör vad som är en finansieringskälla som av hävd utnyttjas och vad som inte är det. När det finns såväl kommersiella som ideella inslag uppstår gränsdragningsfrågor. Det är rimligt att kommersiell verksamhet beskattas. En neutral konkurrenssituation för näringsverksamhet bör upprätthållas. Samtidigt är det också viktigt att slå vakt om allmännyttig verksamhet som bedrivs med ideellt arbetande personal. Hur denna gränsdragningsfråga ska lösas i konkreta fall är en fråga för rättstillämpningen.

Jag avser inte att vidta någon åtgärd nu, men följer utvecklingen på området så att den ideella sektorns värdefulla verksamhet fortsatt kan främjas.

Fråga 2014/15:141 av Cecilia Widegren (M)

De ideella organisationernas verksamhet är mycket värdefull och jag anser att det är viktigt att dessa organisationer främjas. Min ambition är att säkerställa att det finns goda förutsättningar för ideella organisationer, inte minst vad gäller möjligheterna att skapa intäkter till sådan verksamhet, exempelvis second hand-försäljning.

Ställningstagandet och avgörandet från Högsta förvaltningsdomstolen berör frågan om hur gränsdragningsfrågor ska göras mellan kommersiell och ideell verksamhet. Det är en bedömning i varje enskilt fall som ska göras. Det är alltså inte fråga om att generellt beskatta second hand-försäljning.

Jag avser för närvarande inte att vidta några omedelbara åtgärder, men följer givetvis mycket noga utvecklingen på området så att den ideella sektorns värdefulla verksamhet fortsatt kan främjas på bästa möjliga sätt.

Fråga 2014/15:171 av Aron Modig (KD)

De ideella organisationernas verksamhet är mycket värdefull och jag anser att det är viktigt att dessa organisationer främjas. Min ambition är att säkerställa att det finns goda förutsättningar för ideella organisationer, inte minst vad gäller möjligheterna att skapa intäkter till sådan verksamhet, exempelvis second hand-försäljning.

Ställningstagandet och avgörandet från Högsta förvaltningsdomstolen berör frågan om hur gränsdragning ska göras mellan kommersiell och ideell verksamhet. Det är en bedömning i varje enskilt fall som ska göras. Det är alltså inte fråga om att generellt beskatta second hand-försäljning.

Jag avser för närvarande inte att vidta några omedelbara åtgärder, men följer givetvis mycket noga utvecklingen på området så att den ideella sektorns värdefulla verksamhet fortsatt kan främjas på bästa möjliga sätt.

Så sent som den 18 februari 2015 anförde finansministern följande som svar på fråga 2014/15:207 av Ulla Andersson (V) om hon avser att vidta några åtgärder med anledning av Skatteverkets ställningstagande om att ideella second hand-butiker ska betala 25 procent moms eftersom de anses konkurrera med kommersiell verksamhet.

Låt mig vara tydlig med att den ideella sektorns värdefulla verksamhet måste främjas och att fortsatt momsbefrielse för ideella föreningar i princip ska gälla. Min utgångspunkt är att säkerställa att det finns goda förutsättningar för en stark ideell sektor.

Inom Finansdepartementet pågår nu ett arbete med att analysera olika alternativ för att lösa den momssituation som har uppkommit med anledning av Skatteverkets ställningstagande.

Skatteutskottet bjöd in finansministern och statssekreterare Charlotte Svensson till utskottets sammanträde den 19 februari 2015 i syfte att få till stånd större klarhet vad gällde läget för de ideella föreningarnas beskattning. Finansministern sa vid detta besök hos skatteutskottet i huvudsak detsamma som i det senaste svaret ovan och framhöll bl.a. de ideella organisationernas värdefulla verksamhet och vikten av att dessa organisationer främjas. Finansministern framhöll vidare sin ambition att säkerställa att det finns goda förutsättningar för de ideella organisationerna, inte minst när det gäller möjligheterna att skapa intäkter exempelvis genom second hand-försäljning. Vidare framhöll finansministern att det pågår ett arbete inom Finansdepartementet med att analysera hur den uppkomna situationen med mervärdesskatt på second hand-verksamhet kan lösas på ett sådant sätt att de ideella föreningarnas verksamhet främjas på bästa sätt. Den lösning som väljs måste dock naturligtvis vara anpassad till EU:s regelverk på området. Finansministern hoppades att denna analys ska vara genomförd under våren och erbjöd sig att hålla utskottet informerat om hur arbetet förs framåt. När det gäller möjliga lösningar menade finansministern att hon hade förståelse för behovet av snabba och tydliga signaler till de berörda aktörerna, att den ideella sektorn bör kompenseras ekonomiskt samt att man tittar på möjligheten att genomföra retroaktiva lösningar.

Ett enigt skatteutskott har tidigare, senast i betänkande 2013/14:SkU18, agerat med skärpa och tydlighet i denna fråga. Utskottet har framhållit att den ideella sektorn i Sverige tar ett stort samhällsansvar och bidrar till en berikande mångfald. Verksamheten inom den ideella sektorn ger alla medborgare verktyg för samhällsengagemang och bidrar till ett samhälle där medborgarna är engagerade i socialt arbete, kulturfrågor, mänskliga rättigheter, miljöarbete, utbildning, idrott och andra hälsofrågor. Föreningarna organiserar också en mångfald politiska, ekonomiska och sociala intressen.

Den 26 februari 2015 meddelade kommissionen att den lägger ned det pågående överträdelseärendet om moms och ideella föreningar. Med anledning av detta bad utskottet statssekreterare Charlotte Svensson att återkomma till utskottet den 5 mars och informera om det därefter uppkomna läget i fråga om beskattning av ideella föreningar. Det framkom då att Europeiska kommissionen har beslutat att lägga ned överträdelseärendet om ideella föreningar. Kommissionen anser dock fortfarande att den svenska momsbefrielsen för den ideella sektorn är fel, men menar att befrielsen inte påverkar EU:s inre marknad. Regeringen är ändå nöjd med att de diskussioner som förts med kommissionen har resulterat i en nedläggning av själva överträdelseärendet. Frågan om föreningarnas momsbefrielse är emellertid ännu inte helt löst. Enligt ett avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen och ett ställningstagande från Skatteverket ska ideella föreningar som bedriver second hand-verksamhet i större omfattning betala moms. Inom Finansdepartementet fortgår nu därför det intensiva arbetet med att analysera olika alternativ för att inom ramen för EU:s regelverk lösa den situation som uppkommit.

Utskottet ser positivt på de ansträngningar som görs för att bevara de goda förutsättningar som vi i dag har i Sverige för ett aktivt föreningsliv och den ideella sektorns verksamhet. Situationen är dock besvärlig för de ideella föreningar som bedriver sin verksamhet under villkor som förändrats över tid och som inte är helt tydliga. Många av de aktiva i den ideella sektorn känner i dag en stor osäkerhet. Utskottet följer med stor förståelse för de svårigheter denna osäkerhet för med sig utvecklingen i denna fråga. Utskottet avvaktar också uppmärksamt det fortsatta arbete som bedrivs i Regeringskansliet inom ramen för ansträngningarna att finna en lösning. Det är viktigt att den ideella sektorns ekonomiska förutsättningar inte påverkas negativt, att någon form av retroaktivitet i fråga om kommande lösningar på de problem som uppstått kan genomföras samt att en lösning som ligger inom ramen för EU:s regelverk kan presenteras innan sommaren. Några skäl att i övrigt föreslå ändringar av momsreglerna för ideella föreningar har inte framkommit. Motionerna avstyrks.

Andra frågor om mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ändringar i andra bestämmelser om mervärdesskatt.

Motionerna

I motion 2014/15:188 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för svenska företags hantering av mervärdesskatten bör ses över.

I motion 2014/15:1241 av Patrik Jönsson och Josef Fransson (båda SD) yrkande 1 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att främja veteranbilshobbyn genom en återgång till tidigare skatteregler vid import av veteranbilar och delar till dessa.

I motion 2014/15:2280 av Anti Avsan (M) föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta bort registreringsplikten för fastighetsägare som vill ta ut mervärdesskatt på hyra för lokaler där det bedrivs mervärdesskattepliktig verksamhet.

I motion 2014/15:2637 av Finn Bengtsson m.fl. (M) föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa ännu bättre förutsättningar för företagande på landsbygden.

I motion 2014/15:2983 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 9 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att höja beloppsgränsen för förenklade fakturor för att underlätta företagens hantering av mervärdesskatten.

Utskottets ställningstagande

I budgetpropositionen för 2014 föreslog regeringen att ansökan och anmälan till Skatteverket skulle slopas i de flesta fall vid frivillig skattskyldighet för upplåtelse av fastighet. Förslaget antogs av riksdagen, och de nya ändrade reglerna i ML trädde i kraft den 1 januari 2014.

Vad gäller import av ”veteranbilar” framgår av 7 kap. 1 § första stycket ML att skatt tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av bl.a. andra stycket. Av andra stycket framgår att skatt tas ut med 12 procent vid import av konstverk, samlarföremål och antikviteter som anges i 9 a kap. 5–7 §§. Import av konstverk, samlarföremål och antikviteter, dvs. inköp från tredjeländer, beskattas således oavsett värde och oavsett vem som importerar. Skatt tas vid import ut med 12 procent av beskattningsunderlaget. Det är Tullverket som gör bedömningen om en vara ska klassificeras som konstverk, samlarföremål eller antikviteter.

Av Tullverkets webbplats (www.tullverket.se) framgår att Tullverket i dag tillämpar följande vid bedömning av fordon som samlarfordon.

För att uppfylla kraven på att vara ett samlarfordon måste ett fordon vara

- i ursprungligt skick, utan omfattande förändringar av chassi, kaross, styrning, bromsar, överföring eller fjädring och motor; reparation och återställande är tillåtet; defekta eller utslitna delar, tillbehör och enheter får ersättas under förutsättning att fordonet bevaras och underhålls i historiskt sett korrekt tillstånd; moderniserade eller ombyggda fordon omfattas inte
- minst 30 år gammalt
- av en modell eller typ som inte längre tillverkas.

Ovanstående krav gäller i tillämpliga delar även för motorcyklar.

Beloppsgränsen för att få utfärda en förenklad faktura höjdes den 1 januari 2015 från 2 000 kronor till 4 000 kronor. I och med detta genomfördes en förenkling för företag som ställer ut fakturor med belopp som inte överstiger 4 000 kronor, detta eftersom det då blir möjligt att ställa ut fler fakturor med färre krav på vilka uppgifter som måste finnas med. Det medför en administrativ förenkling för företagen.

När det gäller arbete med förenklingar på mervärdesskatteområdet kan följande lyftas fram. Inom EU pågår diskussioner om ett direktivförslag om en förenklad och standardiserad momsdeklaration (Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller en standardiserad mervärdesskattedeklaration, KOM(2013) 721). Inom kommissionen bearbetar man också de förslag som kom in när Grönboken om mervärdesskattens framtid – Ett enklare, stabilare och mera effektivt mervärdesskattesystem (KOM(2010) 695) remissbehandlades.

I Sverige har Skatteverket i regleringsbrevet för 2015 fått i uppdrag att säkerställa att reglerna inom Skatteverkets verksamhet är enkla och tidsenliga. Skatteverket ska beskriva arbetet med att göra reglerna enkla och tidsenliga. En bedömning ska göras av i vilken omfattning myndighetens åtgärder har bidragit till att uppfylla regeringens mål att förenkla för företagen.

Utskottet ser mot det som redovisats ovan inte något skäl att rikta ett tillkännagivande till regeringen om någon av de här behandlade frågorna om mervärdesskatt. Motionerna avstyrks.

Reservationer

1. Skattesatser, punkt 1 (SD)

av Anna Hagwall (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:1123 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 9,
bifaller delvis motion

2014/15:30 av Nina Lundström (FP) yrkande 4 och
avslår motionerna

2014/15:32 av Nina Lundström (FP) yrkande 1,

2014/15:193 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4,

2014/15:277 av Anders Åkesson och Solveig Zander (C),

2014/15:347 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (M),

2014/15:600 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP),

2014/15:853 av Roland Utbult och Lars-Axel Nordell (KD),

2014/15:909 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2014/15:982 av Solveig Zander (C),

2014/15:1227 av Sten Bergheden (M),

2014/15:1259 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2014/15:1378 av Cecilia Magnusson och Ellen Juntti (M),

2014/15:1648 av Penilla Gunther (KD),

2014/15:1908 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 5,

2014/15:2026 av Christian Holm och Åsa Coenraads (M),

2014/15:2097 av Carina Herrstedt (SD),

2014/15:2276 av Sofia Fölster (M),

2014/15:2520 av Anders Forsberg och Runar Filper (SD),

2014/15:2578 av Jan R Andersson (M),

2014/15:2916 av Hanna Wigh (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2014/15:2978 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

De differentierade momsskattesatserna inom olika turistnäringar är problematiska, eftersom de leder till onaturliga konkurrensfördelar och missgynnar småskalig natur- och ekoturism, något som främst återfinns på landsbygden. Exempelvis betalar man 6 procent i moms vid ett besök på en djurpark, medan man vid viltskådning i det fria betalar 25 procent. Guidning

på ett museum beläggs med 6 procents moms medan en stadsvandring beläggs med 25 procent.

Ekoturismföreningen genomförde en undersökning av effekterna av detta och kom fram till att ”dagens system är krångligt, byråkratiskt och missgynnar de mest arbetsintensiva delarna”. Vidare kunde man notera att de områden som speciellt missgynnades var naturupplevelser där man tillsammans med lokala guider paddlar, cyklar eller åker skidor jämfört med båtar, bussar och skidliftar i mer tätbefolkade områden. Vi noterar att landsbygden är otillbörligt fördelad.

En liknande problematik finns också inom bokbranschen, där tryckta böcker har en momssats på endast 6 procent medan man för e-böcker får betala 25 procent i moms. Detsamma gäller den s.k. dansbandsmomsen. Musik utan tillgång till dansgolv belastas med 6 procent i moms medan musik med dansgolv belastas med 25 procent i moms.

Sverigedemokraterna anser att det är hög tid att göra en översyn av dessa gränsdragningsproblem. En översyn av momsskattesatserna pågår förvisso i EU:s regi, men eftersom detta kan ta lång tid är det motiverat att skyndsamt utföra en nationell översyn.

2. Skattesatser, punkt 1 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:193 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 och avslår motionerna

2014/15:30 av Nina Lundström (FP) yrkande 4,

2014/15:32 av Nina Lundström (FP) yrkande 1,

2014/15:277 av Anders Åkesson och Solveig Zander (C),

2014/15:347 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (M),

2014/15:600 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP),

2014/15:853 av Roland Utbult och Lars-Axel Nordell (KD),

2014/15:909 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2014/15:982 av Solveig Zander (C),

2014/15:1123 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 9,

2014/15:1227 av Sten Bergheden (M),

2014/15:1259 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2014/15:1378 av Cecilia Magnusson och Ellen Juntti (M),

2014/15:1648 av Penilla Gunther (KD),

2014/15:1908 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 5,

2014/15:2026 av Christian Holm och Åsa Coenraads (M),
 2014/15:2097 av Carina Herrstedt (SD),
 2014/15:2276 av Sofia Fölster (M),
 2014/15:2520 av Anders Forsberg och Runar Filper (SD),
 2014/15:2578 av Jan R Andersson (M),
 2014/15:2916 av Hanna Wigh (SD) yrkandena 1 och 2 samt
 2014/15:2978 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

För att ytterligare stimulera läsandet bland såväl unga som gamla och öka tillgängligheten till e-böcker bör moms sänkas för e-böcker. Vänsterpartiet drev på så att bokmomsen sänktes till 6 procent i januari 2002, vilket också bidrog till att läsandet ökade när böckerna kunde säljas billigare. Sedan dess har e-boken dykt upp på marknaden, och därmed har en ologisk skillnad uppstått när det gäller momsbeloppet. Momsen på en e-bok är 25 procent, samtidigt som moms för en ljudbok, dvs. cd-skiva, är 6 procent. Denna ordning måste ändras.

År 2011 beslutade riksdagen att säga ja till sänkt moms för e-böcker. Skatteutskottets förslag om samma momssats på alla typer av böcker antogs av en i stort sett enig riksdag. Riksdagsbeslutet gällde Sveriges syn på EU-kommissionens s.k. grönbok om mervärdesskattens framtid, där en av punkterna gällde frågan om likvärdig moms för alla böcker oavsett format.

Den högre momssatsen kvarstår på e-böcker. Det motiveras med att en reducerad moms på tjänster som tillhandahålls på elektronisk väg i nuläget inte anses vara förenligt med EU:s momsdirektiv (2006/112/EG). Detta direktiv ger bindande anvisningar till hur momsagstiftningen ska vara utformad. Regeringen bör aktivt verka inom EU för att möjliggöra att moms sänks på e-böcker. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Ideella föreningar, punkt 2 (KD)

av Aron Modig (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:1903 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 och avslår motionerna

2014/15:301 av Cecilia Widegren (M),

2014/15:306 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7 och

2014/15:1713 av Mikael Oscarsson (KD).

Ställningstagande

Samhället är så mycket större än staten. Små nära gemenskaper och ett ömsesidigt beroende är en central del av att vara människa. Det är i samspelet med andra som vi människor utvecklas som personer. Därför är civilsamhället så viktigt. Det är här grunden läggs för demokrati, medmänsklighet och ett Sverige som håller samman. Det är där människor av egen fri vilja engagerar sig och tar ansvar. Kristdemokraternas politik strävar därför efter att stärka det civila samhället och möjliggöra möten mellan människor med olika bakgrund.

En politik som leder till att de mellanmänskliga banden försvagas kan aldrig kompenseras med en ny myndighet och mer byråkrati eller ytterligare ett bidrag. Om politiken går in och tar över eller reglerar frivilligorganisationers verksamhet kan viktiga värden gå förlorade – värden som tillit, gemenskap, medmänsklighet, personligt ansvar och engagemang.

I Sverige behöver inte ideella föreningar och religiösa samfund betala moms på handel där överskottet går till välgörenhet, t.ex. second hand-butiker. Våra regler har dock fått EU-kommissionen att kritisera svensk lagstiftning för att ge ideella organisationer konkurrensfördelar. Om de här organisationerna tvingas betala 25 procent moms hotas deras sociala hjälpverksamhet. Detta är en utveckling vi vill förhindra.

Särskilt yttrande

Ideella föreningar, punkt 2 (V)

Daniel Sestrajcic (V) anför:

Vänsterpartiet är glada för att regeringen i frågan om moms på ideell second hand gått från att inte vilja vidta några åtgärder till att aktivt arbeta för en snabb lösning. För oss är detta en av vårens helt avgörande frågor som måste få en snabb lösning, en lösning som löser problemet för den ideella second hand-rörelsen på kort och lång sikt.

Vänsterpartiet vill understryka att en lösning som kommer innan sommaren är på övertid och ser gärna att lösningar och långsiktiga handlingsstrategier presenteras tidigare under våren. Vidare vill vi peka på att detta visar på ytterligare ett av de många problem som skapas av ett medlemskap i EU. Samtidigt ska vi vara medvetna om att det i flera EU-länder finns en annan typ av lagstiftning och att EU-kommissionen meddelat Sverige att det är en fråga för nationell lagstiftning så länge vi inte snedvrider konkurrensen.

Vi är mycket nöjda med att utskottet så starkt uttrycker en enig vilja i att frågan ska få sin snara lösning och att regeringen nu arbetar på för att finna den på många olika fronter. Vi tycker det är viktigt att de ideella second hand-organisationernas representanter involveras i att hitta lösningar som är tillfredsställande.

Vänsterpartiet kommer att bevaka frågan noggrant och är inte heller främmande för att lyfta förslag till utskottsinitiativ för att samla utskottet bakom skarpa krav till regeringen om vi upplever att frågan inte når sin lösning eller att det går för långsamt.

Det finns varken tid eller utrymme för de ideella organisationerna som redan nu drabbas fullt ut av situationen på ett olyckligt sätt över hela Sverige.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:30 av Nina Lundström (FP):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en utredning om en låg moms på hyran som skulle skapa nya förutsättningar för att förvalta hyresbostäder.

2014/15:32 av Nina Lundström (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att möjliggöra natur- och jaktturism.

2014/15:188 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna för svenska företags hantering av mervärdesskatten.

2014/15:193 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen aktivt bör verka inom EU för att sänka momsen på e-böcker.

2014/15:277 av Anders Åkesson och Solveig Zander (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av mervärdesskatten på dans.

2014/15:301 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över momsreglerna för second hand-butiker.

2014/15:306 av Cecilia Widegren (M):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras.

2014/15:347 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av villkorsskillnaderna inom camping- och gästhamnsnäringen.

2014/15:600 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen.

2014/15:853 av Roland Utbult och Lars-Axel Nordell (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över mervärdesskattesatserna på kulturområdet för att få en enhetlig kultur moms.

2014/15:909 av Camilla Waltersson Grönvall (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dansbandsmomsen.

2014/15:982 av Solveig Zander (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning som ska studera om en högre moms på godis och läsk skulle stärka folkhälsan och motverka att barn blir överviktiga.

2014/15:1123 av Josef Fransson m.fl. (SD):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna att harmonisera moms satserna för olika turistattraktioner.

2014/15:1227 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en sänkt och mer enhetlig turistmoms.

2014/15:1241 av Patrik Jönsson och Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att främja veteranbilshobbyn genom en återgång till tidigare skatteregler vid import av veteranbilar och delar till dessa.

2014/15:1259 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till en sänkt och mer enhetlig turistmoms.

2014/15:1378 av Cecilia Magnusson och Ellen Juntti (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av momsstatserna inom kultur- och friluftssektorn.

2014/15:1648 av Penilla Gunther (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en harmonisering av momsstatserna inom både turismen och mötesindustrin.

2014/15:1713 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förhandlingarna med EU-kommissionen om momsundantaget för ideella föreningar i Sverige.

2014/15:1903 av Göran Hägglund m.fl. (KD):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att värna momsbefrielse för föreningar och samfund.

2014/15:1908 av Göran Hägglund m.fl. (KD):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kravet på nej till höjd restaurangmoms.

2014/15:2026 av Christian Holm och Åsa Coenraads (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten för Sverige att verka för ett enhetligt momsstatssystem för digitala och tryckta medier.

2014/15:2097 av Carina Herrstedt (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att skapa ekonomisk rättvisa inom området kultur och idrott genom att sänka momsen på dansbandskonserter från 25 procent till 6 procent.

2014/15:2276 av Sofia Fölster (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inkludera datorspel och e-böcker i kulturmomsen.

2014/15:2280 av Anti Avsan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta bort registreringsplikten för fastighetsägare som vill ta ut mervärdesskatt på hyra för lokaler där det bedrivs mervärdesskattepliktig verksamhet.

2014/15:2520 av Anders Forsberg och Runar Filper (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen.

2014/15:2578 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om momsen på gästhamnsbesök.

2014/15:2637 av Finn Bengtsson m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa ännu bättre förutsättningar för företagande på landsbygden.

2014/15:2916 av Hanna Wigh (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att utreda och utvärdera effekten av moms på djursjukvård och lämna förslag på lämplig nivå för att säkerställa ett gott djurskydd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att målet ska vara en återställd momsbefriad djursjukvård.

2014/15:2978 av Ulf Berg m.fl. (M):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att momsbefria second hand-produkter.

2014/15:2983 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (M, C, FP, KD):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att höja beloppsgränsen för förenklad faktura för att underlätta företagans hantering av mervärdesskatten.